

ת"פ 5732/01/16 - מדינת ישראל נגד דב טל

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו
ת"פ 5732-01-16 מדינת ישראל נ' טל

בפני
בעניין: כבוד השופט אורן שגב
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
דב טל

הנאשמים

גזר דין

1. בישיבת ההקראה שהתקיימה בפניי ביום 12.07.16, הורשע הנאשם על פי הודאתו בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, קרי, עיסוק כקבלן שירות לביצוע עבודות ניקיון ללא רישיון מאת השר - עבירה על סעיפים 20 + 2 לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כח אדם, תשנ"ו-1996 (להלן - "**החוק**").
2. ביום 20.09.16 נשמעו בפניי טיעוני הצדדים לעונש. בא כוח המאשימה טען כי הנאשם הפעיל עסק אשר סיפק שירותי ניקיון לשתי חברות ותקופות שונות אשר לא היה ברשותו רישיון קבלן שירות ניקיון ממשרד הכלכלה וכי מדובר על ביצוע 13 יחידות עבירה.
3. העסקת עובדים על ידי קבלני כח אדם, טען, הינה תופעה רחבה ולאור היקפה ראה המחוקק לנכון להסדיר חוק זה וקבע, בין היתר, את גבולות האחריות כלפי העובדים. על תכליתו של חוק זה, עמד בית הדין הארצי בע"ע 1002/02 קבוצת USGD בע"מ נ' מד"י ושם הדגיש בית הארצי כי החוק נועד להבטיח את זכויות העובד המועסק על ידי קבלן כ"א ורווחתו לאור ההרעה המוחשית שחלה במצבם של עובדים אלה השייכים לקבוצת העובדים המוחלשים.
4. הקנס המקסימלי בגין יחידת עבירה אחת עומד על 14,400 ₪ ובסה"כ 187,200 ₪. מתחם הענישה הראוי לנאשם הספציפי הינו בין 60% ל- 80% מהקנס המקסימלי.
5. מבחינת שיקולי ענישה, טען ב"כ המאשימה כי קיימות נסיבות לחומרה - ביטול רישיון הקבלן שהיה ברשותו וחרף זאת המשיך הנאשם והפעיל את העסק ללא רישיון כדיון, כל זאת בניגוד לחוק. מנגד, הטעים, לנאשם אין עבר פלילי בעבירות דומות, והוא הודה במיוחס לו מבלי לנהל הליך שמיעת ראיות ובכך חסך זמן שיפוטי.
6. לאור האמור, טען כי המאשימה מבקשת כי יוטל עליו קנס בשיעור של 70% מגובה הקנס המקסימלי, דהיינו 131,040 ₪.

7. בנוסף, ביקש כי הנאשם יחתום על התחייבות להימנע מביצוע עבירה דומה למשך שלוש שנים וזאת בגובה הקנס המקסימלי 14,400 ₪.
8. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם חסך זמן שיפוטי, הודה בעבירות המיוחסות לו ולקח אחריות על מעשיו. עוד הוסיף כי לנאשם אין עבר פלילי. הוא העסיק קרוב לשני עשורים עובדים בתחום עיסוקו, וכשהחוק חייב אותו להירשם כקבלן, הוא נרשם כקבלן.
9. מבחינת נסיבות ביצוע העבירה, טען כי הנאשם לא החליט ביום אחד להפר את החוק ברגל גסה ולהעסיק עובדים ללא רישיון. הוא היה בעל רישיון, במסגרת בקשה סטנדרטית של מנהל ההסדרה והאכיפה בתמ"ת להמצאת מסמכים כאלה ואחרים, הנאשם לא המציא את המסמכים. דרך הגשת מסמכים למנהל ההסדרה הם באמצעים מקוונים. הנאשם שאינו אדם צעיר, לא בקיא בהלכות האלה לא הגיש את המסמכים בתום לב. הוא פנה למנהל ההסדרה, בבקשה להגיש את מסמכים בדרך מקוונת, ונדחה. באוגוסט 2014 נשלל רישיונו בשל אי הגשת המסמכים. לא זו בלבד, מנהל ההסדרה חילט ערבות שהעמיד הנאשם במסגרת רישומו כקבלן בסך 52,000 ₪.
10. בתקופה הנ"ל, הנאשם שכר את שירותיו של בא כוחו על מנת שינסה לבטל את רוע הגזרה של ביטול הרישיון אבל הדבר לא צלח, כל אותה תקופה הוא סבר שדי בעצם העובדה שפנה למנהל ההסדרה כדי שיוכל להמשיך לעבוד.
11. הטלת העונש המבוקש על ידי המאשימה לא ראוי ולא סביר בייחוד נוכח העובדה שלנאשם חילטו את אותו סכום. הנאשם בן 66.5, מחוסר עבודה מאחר ורישיונו נשלל, עבודתו היחידה היא בהעסקת עובדים בתחום הניקיון וגם הם חסרי עבודה כיום.
12. יתרה מכך, הנאשם עשה וניסה להעביר את שרביט העיסוק לקרובת משפחה שלו שהיא עבדה תחת כנפיו שנים רבות וגם בקשתה לקבלת רישיון וסורבה כי מנהל ההסברה סבר שאם עובדת עבדה בעבר תחת אדם שנחשד בפלילים ולאחר ההרשעה שלו הוא הורשע, אז גם היא פסולה.
13. עוד טען כי יש לראות בכל יחידות העבירה כעבירה אחת, מדובר על אותו הלך רוח נפשי, ביחס לביצוע כל יחידות העבירה ולא ביחס לכל אחת מהן בנפרד. לכל האמור לעיל, ביקש כי יוטל קנס כספי מצומצם.
14. הנאשם ביקש לומר את דבריו וטען כי הודה בביצוע העבירה על מנת לחסוך בזמן שיפוטי. הנאשם הדגיש כי הוא אדם מאד ישר, וכי מצבו הבריאותי אינו טוב. הוא עבר שלושה צנתורים ויש לו סכרת. הוא סובל מבצקות ומתקשה בהליכה. עליו לעבור ניתוח מעקפים שנדחה בגלל שמצבו הרפואי אינו יציב וסובל ממחסור בשיניים בגלל רמות הסוכר בדמו.
15. מבחינה פיננסית, טען, הוא היה עצמאי ולכן אינו זכאי לקבל דמי אבטלה ואינו יכול לקבל גמלת אבטחת הכנסה. אשתו נאלצת לעבוד בעבודות משק בית, הוא עוסק קצת בייעוץ ומזה השניים מתקיימים.
16. ב"כ המאשימה ביקש להביא עדות הזמה ביחס לטיעונים לעונש, וביום 04.04.17 נשמעה עדותו של מר אמיר אליאס, שהיה מנהל כספים ברשת המרכולים מניה והעיד כי הנאשם סיפק לרשת שירותים של עובדי ניקיון עד לחודש נובמבר 2016.
17. כמו כן, העידה רעייתו של הנאשם, הגב' גרטה טל, כי בשל המצב הכלכלי שלה ושל הנאשם, היא עובדת בעבודות

משק בית חרף היותה בת 65. היא ביקשה התחשבות במצבו הכלכלי והבריאותי של הנאשם וטענה כי אינם נתמכים ע"י המדינה ואינם מקבלים פנסיה. כשנשאלה לגבי מקורות פרנסתם, השיבה כי היא עובדת בחברת ניקיון אדמוני ומשתכרת בין 4,000 ל- 5,000 ₪ לחודש.

דין והכרעה

18. על הערך החברתי המוגן שהחוק בא להגן ניתן ללמוד בראש ובראשונה מהוראת סעיף 3(א)(2) בו, הקובעת כי מעסיק צריך להעמיד ערבות בנקאית או ערובה מתאימה אחרת למילוי חובותיו כלפי עובדיו. ומכאן, החשיבות היתרה שהמחוקק ראה בשמירה על זכויות עובדים המועסקים ע"י קבלני כוח אדם.

19. בית הדין הארצי התייחס לכך בע"ע 1002/02 **קבוצת יו.אס.ג'י.די. בע"מ נ' מדינת ישראל, משרד העבודה והרווחה** (10.11.2002), וקבע כי נוכח התרחבות התופעה של העסקת עובדים באמצעות קבלני כוח אדם והיקפה, החוק נועד להבטיח את זכויות העובד המועסק על-ידי קבלן כוח אדם ורווחתו, לאור ההרעה המוחשית שחלה במצבם של העובדים המועסקים בדרך זו וההשלכות השליליות הנובעות מכך. מבקש הרישיון נדרש אפוא להוכיח את כשירותו המקצועית לניהול עסק ממין זה ולקיימו מן הבחינה המקצועית. הוא נדרש להבטיח את קיומם של תנאי העסקה סביבתיים ופיזיים נאותים ונדרשת ממנו יציבות כלכלית, שיהא בה כדי להוות "רשת ביטחון" מוגברת להבטחת זכויותיהם של העובדים המועסקים על-ידי.

20. גם בית המשפט העליון התייחס לכך בבג"צ 450/97 **תנופה שרותי כוח אדם ואחזקות בע"מ נ' אלי ישי שר העבודה והרווחה** (27.05.1998), וקבע, בין היתר, כי התכלית העלול להיפגע כתוצאה מהפרת החוק נועדה להבטיח את זכויות העובד ואת רווחתו ובאה למנוע פגיעה חמורה בביטחון הסוציאלי של העובד. הרציונל לכך הוא כי קיים שוני מהותי בין דפוס העסקה ישיר-רגיל, לבין דפוס העסקה באמצעות קבלן כוח אדם.

21. עיון בסעיף 20 לחוק, העוסק בסנקציות, מלמד אף הוא כי המחוקק מייחס חשיבות יתרה לשמירה קפדנית על הוראותיו, וזאת בין אם ע"י הטלת כפל קנס ואף עונש מאסר.

22. ביחס לשיקולים המנחים בגזירת העונש, על בית הדין לבחון, כידוע גם את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, והצדדים חלוקים ביניהם בסוגיה זו בקשר למספר העבירות שיש לייחס לנאשמים, כל אחד בהתאם לאחריותו, בהיבט של העונש המקסימלי. המאשימה טענה כי מדובר ב- 13 יחידות עבירה, כמתואר בכתב האישום ואילו הנאשם טען כי יש להתייחס לכך כאל עבירה אחת.

23. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, באתי לכלל מסקנה, כי במקרה דנן, יש לבכר את עמדת המדינה ולהלן נימוקיי. סעיף 20(ד) לחוק, קובע מפורשות כי:

"מי שהתקשר עם קבלן כוח אדם שאין לו רישיון או היתר מיוחד, לפי העניין, בניגוד להוראות סעיף 10ב, או מי שהתקשר עם קבלן שירות שאין לו רישיון, בניגוד להוראות הסעיף האמור, דינו - הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, ואם קיבל שירות כוח אדם מקבלן כוח אדם שאין לו רישיון או היתר מיוחד, לפי העניין, או קיבל שירות מקבלן שירות שאין לו רישיון בניגוד להוראות אותו סעיף, דינו - הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין **בעבור כל עובד** שהועסק אצלו במסגרת שירות כוח האדם או השירות כאמור"

(ההדגשה הוספה - א"ש).

24. בע"פ (ארצי) 57160-01-14 **מדינת ישראל נ' חדוות הורים בע"מ** (להלן - "**עניין חדוות הורים**") קבע בית הדין הארצי לעבודה, כי יש להבחין בין "אירוע" לבין "מעשה", וכי "אירוע" הוא מונח רחב יותר אשר יכול לכלול מספר מעשים. בית הדין הארצי הסתמך, בין היתר על פסיקת בית המשפט העליון בע"פ 4910/13 **ג'אבר נ. מדינת ישראל**, מיום 29.10.14, שם נקבע כי יש להבחין בין "אירוע" לבין "מעשה", וכי "אירוע" הוא מונח רחב יותר אשר יכול לכלול מספר מעשים. עוד נקבע בדעת רוב כי כאירוע אחד תיחשבנה מספר עבירות שיש ביניהן "**קשר הדוק**", דוגמת סמיכות זמנים או היותן חלק מאותה תוכנית עבריינית.

25. בעניין חדוות הורים, קבע אפוא בית הדין הארצי כי על אף שדובר בששה עובדים, מדובר ב"אירוע אחד" שמוצדק לקבוע בגינו מתחם עונש כולל אחד, וזאת משום שמתאור העובדות, דובר על העסקת ששה עובדים ביום נתון באותו אתר; באמצעות אותה חברת כוח אדם; מבלי שהובאו נתונים כלשהם לגבי העסקת העובדים באופן שיכול לייחד העסקת מי מהם, דוגמת משך ההעסקה; ומבלי שנטען כי ביחס למי מהם נעברו עבירות נוספות.

26. מכתב האישום עולה כי מדובר ב- 2 אירועים שונים, בזמנים שונים שאין ביניהם כשלעצמם, קשר. באירוע הראשון בוצעו 8 יחידות עבירה ובאירוע השני - 8 יחידות עבירה.

27. לאור האמור לעיל, אני קובע כי מתחם הענישה המקסימלי ביחס לנאשם הוא ₪ 14,400 במכפלת 13 יחידות עבירה וסה"כ - ₪ 187,200. ביחס למתחם הענישה הספציפי הראוי במקרה זה, אין חולק, כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ובכך, לא רק שחסך בעלויות משפט יקרות אלא, לטעמי, הוכיח כי הפנים את חומרת העבירה אותה ביצע.

28. לאור האמור לעיל, סבורני כי יש להעמיד את מתחם הענישה המקסימלי על 50% מהסכום המקסימלי של הקנסות במכפלת יחידות העבירה. לפיכך, באתי למסקנה כי מתחם הענישה הספציפי הראוי בנסיבותיו של תיק זה, צריך להיקבע על 30% עד 60% מגובה מחצית הקנס המקסימלי, באופן שייקבע על מנעד שבין ₪ 28,080 ל- ₪ 56,160.

29. ביחס לקנס הספציפי בתוך המתחם הנ"ל, סבורני כי יש לקחת בחשבון לקולא את גילו המתקדם של הנאשם, את מצבו הכלכלי ואת מצבו הבריאותי (הגם שחרף המלצת בית הדין בדיון מיום 20.09.16 לא הומצאו אישורים התומכים בטענותיו). עדותה של רעייתו בפניי היתה אמינה וסבורני כי הטלת קנס ברף הגבוה עלולה להסב לבני הזוג, שניהם בשנות השישים המתקדמות שלהם, נזק כלכלי שאינו מידתי, וזאת בנסיבות בהן שוכנעתי כי הלקח נלמד מחד גיסא, וכי הסיכוי שהנאשם ישוב ויעבור את אותן עבירות, אינו גבוה.

30. זאת ועוד. החלטתי להיעתר לבקשת המאשימה ולחייב את הנאשם לחתום על התחייבות להימנע מביצוע עבירה דומה למשך התקופה המקסימלית שנתבקשה - 3 שנים. כידוע, העיצום הכספי הנו רק רכיב עונשי אחד המצטרף לרכיב עונשי אחר והוא הטלת התחייבות על הנאשם להימנע מביצוע עבירה. התחייבות זו מהווה כשלעצמה עונש של קנס מותנה, הגם שמדובר בעונש הקל שבעונשים הקבועים בחוק העונשין (ראו

דברי כב' הנשיא (בדימ') א. גרוניס בדנ"פ 8062/12 מדינת ישראל המשרד להגנת הסביבה נ' חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ, (2.4.2015) עמ' 9-10, פסקה 12.

31. לאור כל האמור לעיל, החלטתי להשית על הנאשם קנס ברף הנמוך, היינו בשיעור 30% ממחצית הקנס המקסימלי וגוזר עליו קנס בסך **₪28,080**;

32. הקנס ישולם ב- 18 תשלומים חודשיים, עוקבים ורצופים בסך 1,560 ₪ כל אחד. מועד תשלומי של התשלום הראשון - 15.07.17.

33. הנאשם יחתום על התחייבות להימנע מביצוע עבירה מסוג העבירה בה הורשע בתוך 21 יום ממועד גזר הדין, וזאת למשך 3 שנים, שאם לא כן יושת עליו הקנס המקסימלי הקבוע בחוק (₪14,400), וזאת בגין כל יחידת עבירה.

34. הנאשם יפנה, באמצעות בא כוחו, בתוך 7 ימים ממועד קבלת גזר הדין למזכירות בית הדין על מנת לקבל את שוברי התשלום ואת ההתחייבויות.

ניתן היום, כ"א סיוון תשע"ז, 15 יוני 2017, בהעדר הצדדים.